

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ
СІКОРСЬКОГО»

Факультет прикладної математики
Кафедра програмного забезпечення комп'ютерних систем

ЗВІТ
з лабораторної роботи №1
«Реалізація моделей подання документів»

Виконав:

студент 4-го курсу, групи КП-91,
спеціальності 121 – Інженерія
програмного забезпечення
Власюк Сергій Петрович

Перевірив:

ас. каф. ПЗКС
Юсин Яків Олексійович

Київ 2023

Постановка задачі за варіантом

Реалізувати теоретико-множинну (стандартну булеву) та алгебраїчну (векторно-просторову) модель подання документів. Робота з розробленим програмним забезпеченням повинне задовільнятися наступними вимогами:

- Режим з використанням стандартної булевої моделі подання
 - Етап 1. Введення множини індексних термів
 - Етап 2. Введення колекції документів
 - Етап 3. Виконання пошукових запитів
- Режим з використанням векторно-просторової моделі
 - Етап 1. Введення колекції документів
 - Етап 2. Виконання пошукових запитів

Для реалізації векторно-просторової моделі використаємо міру TF-IDF відповідно до варіанту №4

4	$f_{t,d}$	$\log \left(\frac{\max_{\{t' \in d\}} n_{t'}}{1 + n_t} \right)$

Рис.1 *tf-idf* міра

1)Реалізація стандартної булевої моделі

```
const termInput = document.getElementById('term');
const documentInput = document.getElementById('document');
const searchInput = document.getElementById('search');
const termForm = document.getElementById('term-form');
const documentForm = document.getElementById('document-form');
const searchForm = document.getElementById('search-form');
const termResult = document.getElementById('term-result');
const documentResult = document.getElementById('document-result');
const searchResult = document.getElementById('search-result');
const searchqueryResult = document.getElementById('search-query');
const termSection = document.getElementById('terms-section');
const documentSection = document.getElementById('documents-section');
const searchSection = document.getElementById('search-section');
const termResultSection = document.getElementById('terms-result-section');
```

```

const nextStageButton = document.getElementById('document-next-stage-button');
const documentresultSection = document.getElementById('documentation-result-section');
const searchResultSection = document.getElementById('search-result-section');

documentSection.style.display = 'none';
searchSection.style.display = 'none';
documentresultSection.style.display = 'none';
// _____

let terms;
let documents = [];
let documentsObject;
let currentDocId = 0;

const onTermFormSubmit = event => {
  event.preventDefault();
  const text = termInput.value;
  if (!text) {
    alert('Enter at least one term');
    return;
  }
  terms = [
    ...new Set(
      text
        .toLowerCase()
        .split(' ')
        .map(line => line.trim()),
    ),
  ];

  const termsToDisplay = terms.map((term, i) => `term ${i + 1}: "${term}"`).join('<br>');
  termSection.style.display = 'none';
  termResultSection.style.display = 'block';
  document.getElementById('terms-result').innerHTML = termsToDisplay;
  documentSection.style.display = 'block';
};

```

```

const onNextStageClicked = () => {
  if (!documents?.length || documents?.length < 1) {
    alert('Enter at least one document');
    return;
  }
  documentSection.style.display = 'none';
  searchSection.style.display = 'block';
};

const onDocumentFormSubmit = event => {
  event.preventDefault();
  const text = documentInput.value;
  if (!text) {
    alert('Enter the contents of the document');
    return;
  }
  documentresultSection.style.display = 'block';
  documents.push(text);
  document.getElementById('documentation-result').innerHTML = documents
    .map((doc, i) => `document ${i + 1}: "${doc}"`)
    .join('<br>');
  documentsObject = createDocumentObject(documents, terms);
  documentForm.reset();
};

const onSearchFormSubmit = event => {
  event.preventDefault();
  const text = searchInput.value;
  if (!text) {
    alert(""); //search emty
    return;
  }
  if (!isDNF(text)) {
    alert(""); //not dnf form
    return;
  }
}

```

```

const searchRes = booleanModel(text, documentsObject);
if (!searchRes) {
    return;
}
searchResultSection.style.display = 'block';
searchqueryResult.innerHTML = text;
searchResult.innerHTML = searchRes?.length
    ? `Documents matching the search results: ${searchRes}`
    : 'Documents not found';
searchForm.reset();
};

termForm.addEventListener('submit', onTermFormSubmit);
nextStageButton.addEventListener('click', onNextStageClicked);
documentForm.addEventListener('submit', onDocumentFormSubmit);
searchForm.addEventListener('submit', onSearchFormSubmit);

// _____
function isDNF(query) {
    if (
        query.includes(' AND') ||
        query.includes('AND ()' ||
        query.includes('NOT ()' ||
        query.includes('NOT NOT')
    ) {
        return false;
    }
    return true;
}

const getTerms = query =>
    query
        .split(/(\(|\)|\s+OR\s+|\s+AND\s+|\s+NOT\s+)/)
        .map(term => term.trim())
        .filter(term => !!term);

```

```

const getSubTerms = (terms = []) => {
  let subterms;
  if (terms.includes('(')) {
    subterms = [[]];
    let subtermIndex = 0;
    let skipIterationIdx;
    terms.forEach((term, i) => {
      if (i !== skipIterationIdx) {
        if (term === ')') {
          subtermIndex += 1;
          subterms[subtermIndex] = [];
          if (terms?.[i + 1]) {
            subterms[subtermIndex].push(terms?.[i + 1]);
            subtermIndex += 1;
            subterms[subtermIndex] = [];
            skipIterationIdx = i + 1;
          }
        }
        if (term === '(') {
          if (terms?.[i - 1] && terms?.[i - 2] !== ')') {
            subterms[subtermIndex].pop();
            subtermIndex += 1;
            subterms[subtermIndex] = [terms?.[i - 1]];
          }
          subtermIndex += 1;
          subterms[subtermIndex] = [];
        }
        if (term !== ')' && term !== '(') {
          subterms[subtermIndex].push(term);
        }
      } else {
        skipIterationIdx = undefined;
      }
    });
  }
  return subterms?.filter(el => el.length > 0);
}

```

```
};
```

```
const searchBySubterms = (terms, docs) => {  
  let result = [];  
  for (let i = 0; i < terms.length; i++) {  
    const term = terms[i];  
  
    if (term === 'AND' || term === 'OR' || term === 'NOT' || term === '(' || term === ')') {  
      continue;  
    } else if (term.startsWith('NOT ')) {  
      const notTerm = term.substring(4);  
      const notResult = [];  
  
      for (const doc in docs) {  
        if (!docs.hasOwnProperty(doc)) {  
          continue;  
        }  
        if (!docs[doc].includes(notTerm)) {  
          notResult.push(doc);  
        }  
      }  
  
      if (notResult.length > 0) {  
        if (result.length === 0) {  
          result = notResult;  
        } else if (terms[i - 1] === 'OR') {  
          result = [...new Set([...result, ...notResult])];  
        } else if (terms[i - 1] === 'AND') {  
          result = result.filter(doc => notResult.includes(doc));  
        }  
      }  
    } else {  
      const termResult = [];  
  
      for (const doc in docs) {  
        if (!docs.hasOwnProperty(doc)) {
```

```

        continue;
    }

    if (docs[doc].includes(term)) {
        termResult.push(doc);
    }
}

if (termResult.length > 0) {
    if (result.length === 0) {
        result = termResult;
    } else if (terms[i - 1] === 'OR') {
        result = [...new Set([...result, ...termResult])];
    } else if (terms[i - 1] === 'AND') {
        result = result.filter(doc => termResult.includes(doc));
    }
}

}

return result;
};

```

```

function booleanModel(query, docs) {
    const newTerms = getTerms(query);
    let shouldQuit = false;
    newTerms.forEach(newTerm => {
        if (
            newTerm !== 'AND' &&
            newTerm !== 'OR' &&
            newTerm !== 'NOT' &&
            newTerm !== '(' &&
            newTerm !== ')'
        ) {
            if (newTerm.startsWith('NOT ')) {
                newTerm = newTerm.substring(4);
            }
            if (!terms.includes(newTerm)) {

```



```

    shouldQuit = true;
    console.log(newTerm);
    alert("Unknown term in query");
  }
}

});
if (shouldQuit) {
  return false;
}

const subterms = getSubTerms(newTerms);

if (subterms?.length > 0) {
  const subresults = subterms.map((terms, i) => {
    if (i % 2 === 0) {
      return searchBySubterms(terms, docs);
    }
    return terms[0];
  });
  let result = [];
  for (let i = 1; i < subresults.length - 1; i += 2) {
    if (result.length === 0) {
      if (i === 1) {
        if (subresults[i] === 'OR') {
          result = [...subresults[i - 1], ...subresults[i + 1]];
        } else if (subresults[i] === 'AND') {
          result = subresults[i - 1].filter(doc => subresults[i + 1].includes(doc));
        }
      } else {
        if (subresults[i] === 'OR') {
          result = [...result, ...subresults[i + 1]];
        } else if (subresults[i] === 'AND') {
          result = result.filter(doc => subresults[i + 1].includes(doc));
        }
      }
    } else if (result.length > 0) {
      if (subresults[i] === 'OR') {

```

```

    result = [...result, ...subresults[i + 1]];
  } else if (subresults[i] === 'AND') {
    result = result.filter(doc => subresults[i + 1].includes(doc));
  }
}
}
return [...new Set(result)];
}

```

```

return searchBySubterms(newTerms, docs);
}

function getWordsFromString(str) {
  const strippedStr = str.replace(/[\^w\s]/gi, "").toLowerCase();
  const words = strippedStr.split(/\s+/);

  return words;
}

```

```

function createDocumentObject(documents, terms) {
  const docs = {};
  for (let i = 0; i < documents.length; i++) {
    const doc = getWordsFromString(documents[i]);
    const docTerms = [];
    for (let j = 0; j < terms.length; j++) {
      const term = terms[j];
      if (doc.includes(term)) {
        docTerms.push(term);
      }
    }
    docs[i + 1] = docTerms;
  }
  return docs;
}

```

2)Реалізація векторно-просторової моделі

```

const documentInput = document.getElementById('document');

```

```
const searchInput = document.getElementById('search');
const documentForm = document.getElementById('document-form');
const searchForm = document.getElementById('search-form');
const documentResult = document.getElementById('document-result');
const searchResult = document.getElementById('search-result');
const searchqueryResult = document.getElementById('search-query');
const documentSection = document.getElementById('documents-section');
const searchSection = document.getElementById('search-section');
const nextStageButton = document.getElementById('document-next-stage-button');
const documentresultSection = document.getElementById('documention-result-section');
const searchResultSection = document.getElementById('search-result-section');
```

```
documentSection.style.display = 'block';
```

```
searchSection.style.display = 'none';
```

```
// _____
```

```
let documents = [];
```

```
let currentDocId = 0;
```

```
let doc_vectors = [];
```

```
let idf;
```

```
const threshold = 0.15;
```

```
const onNextStageClicked = () => {
```

```
  if (!documents?.length || documents?.length < 1) {
```

```
    alert('No documents!');
```

```
    return;
```

```
  }
```

```
  documentSection.style.display = 'none';
```

```
  searchSection.style.display = 'block';
```

```
  idf = calculate_idf(documents);
```

```
  doc_vectors = calculate_tf_idf(documents, idf);
```

```
};
```

```
const onDocumentFormSubmit = event => {
```

```
  event.preventDefault();
```

```
  const text = documentInput.value;
```

```

if (!text) {
    alert('Document is empty!');
    return;
}
documentresultSection.style.display = 'block';
documents.push(text);
document.getElementById('documention-result').innerHTML = documents
    .map((doc, i) => `document ${i + 1}: "${doc}"`)
    .join('<br>');
documentForm.reset();
};

const onSearchFormSubmit = event => {
    event.preventDefault();
    const query = searchInput.value;
    if (!query) {
        alert('Enter searh query');
        return;
    }
    // Cтраница...idf
    const query_vector = calculate_tf(query, idf);

    const results = [];
    for (let i = 0; i < documents.length; i++) {
        const similarity = cosine_similarity(query_vector, doc_vectors[i]);
        if (similarity > threshold) {
            results.push([i, similarity]);
        }
    }

    results.sort((a, b) => b[1] - a[1]);

    intervals = "";

    for (const [index, similarity] of results) {
        intervals += `similarity document ${index + 1}: ${similarity.toFixed(3)}<br>`;
    }
}

```

```
}
```

```
searchResultSection.style.display = 'block';  
searchqueryResult.innerHTML = query;  
searchResult.innerHTML = results.length ? intervals : 'Documents';  
searchForm.reset();  
};
```

```
nextStageButton.addEventListener('click', onNextStageClicked);  
documentForm.addEventListener('submit', onDocumentFormSubmit);  
searchForm.addEventListener('submit', onSearchFormSubmit);
```

```
// _____  
function preprocess(text) {  
  console.log(text.toLowerCase().match(/\w+/g));  
  return text  
    .replace(/[^\\w\\s]/gi, "  
    .toLowerCase()  
    .split(/\\s+/);  
}
```

```
// inverse document frequency  
function calculate_idf(documents) {  
  const maxnt = {};  
  const nt = {};  
  const N = documents.length;  
  let maxnt_num = 0;  
  for (const document of documents) {  
    const terms = preprocess(document);  
  
    for (const term of terms) {  
      maxnt[term] = (maxnt[term] || 0) + 1;  
    }  
  }  
  console.log(maxnt)
```

```

for (const document of documents) {
    const terms = preprocess(document);
    const newSet = new Set(terms); //
    const terms_uniq = Array.from(newSet);
    for (const term of terms_uniq) {
        nt[term] = (nt[term] || 0) + 1;
    }
}

// Idf PīPs C,,PsCṪPjCřP»C–
const updatedIdf = {};

for (const term in maxnt) {
    if (N - maxnt[term] === 0 || maxnt[term] === 0) {
        updatedIdf[term] = 0;
    } else {
        updatedIdf[term] = Math.log(nt[term] / (1 + maxnt[term]));
    }
}

return updatedIdf;
}

// CṪP°C...CřC” tfidf
function calculate_tf(query, idf) {
    const tf = {};
    const terms = preprocess(query);

    for (const term of terms) {
        tf[term] = (tf[term] || 0) + 1;
    }

    const vector = [];

    for (const term in idf) {
        const tf_score = (tf[term] || 0);
        const tf_idf_score = tf_score * idf[term];
    }
}

```

```

        vector.push(tf_idf_score);
    }
    return vector;
}

function calculate_tf_idf(documents, idf) {
    const tf_idf = [];

    for (const document of documents) {
        // term frequency
        // C^T P^o C ... C^r C^r tfidf
        const vector = calculate_tf(document, idf);
        tf_idf.push(vector);
    }

    return tf_idf;
}

function cosine_similarity(a, b) {
    let sum = 0;
    let normA = 0;
    let normB = 0;

    for (let i = 0; i < a.length; i++) {
        sum += a[i] * b[i];
        normA += a[i] ** 2;
        normB += b[i] ** 2;
        console.log(a[i])
    }

    normA = Math.sqrt(normA);
    normB = Math.sqrt(normB);

    return normA === 0 || normB === 0 ? 0 : sum / (normA * normB);
}

```

Теоретичні відомості

Для реалізації програмного забезпечення відповідно до поставленого завдання, скористаємося мовою програмування JavaScript з простим графічним інтерфейсом. В якості міри подібності документу до пошукового запиту використаємо косинусну міру. За граничне значення подібності документів було обрано число: 0,15.

Результати виконання роботи

Vector Space Model

Documents

document 1: "This is the first document"

document 2: "BMW or Opel, Volvo or Nisan"

document 3: "This work is useful for many people"

document 4: "Each car brand has a right to life"

document 5: "Football players always show emotions after scoring a goal"

Search query

Search

Search query:

Each car brand has a right to life

Result:

similarity document 4: 1.000

Standard Boolean

Terms

term 1: "tulip"

term 2: "rose"

term 3: "chamomile"

term 4: "volvo"

term 5: "nisan"

Documents

document 1: "I have an a rose, a tulip, a volvo. I have an rose, an tulip, a chamomile."

document 2: "This is the first document BMW or Opel, Volvo or Nisan This work is useful for many people Each car brand has a right to life Football players always show emotions after scoring a goal"

Enter search query

Search

search query:

rose OR volvo

Result:

Documents matching the search results: 1,2

Висновки

В ході виконання даної лабораторної роботи, ми ознайомилися з найбільш поширеними моделями подання документів та набули практичні навички з програмної реалізації теоретико-множинної (стандартної булевої) та алгебраїчної (векторно-просторової) моделей подання документів. Розробка програмного забезпечення виконувалась з використанням мови програмування JavaScript. Відповідно до визначеного варіанту було використано міру tf-idf для реалізації векторно просторової моделі. За граничне значення подібності документів, з використанням косинусної міри подібності документів до пошукового запиту, було обрано число: 0,15.